

Asian siirto

20.01.2021

MV/6/05.02.00/2021 1 (1)

Helsingin kaupunki
PL 58214
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Viite HEL 2016-012577

Asia **HELSINKI, Malminkartanon suunnitteluperiaatteet**

Museoviraston ja alueellisten vastuumuseoiden välisen työnjaon mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo antaa asiasta lausunnon.

Intendentti

Elisa El Harouny

Jakelu Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo
Sari Saresto, Helsingin kaupunginmuseo

09.02.2021

18/10.02.03/2021
[Malminkartanon
suunnitteluperiaatteet]

Helsingin kaupunki,
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite
Lausuntopyyntöne 14.1.2021

HSL:n lausunto Malminkartanon suunnitteluperiaatteista

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa Malminkartanon suunnitteluperiaatteista (HEL 2016-012577, hankenumero 4001_3 / Oas 1522-00/21).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Petteri Kantokari
Joukkoliikennesuunnittelija

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 9.2.2021.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

9.2.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

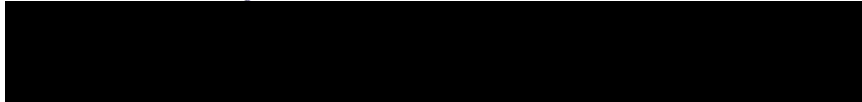
**Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto Malminkartanon suunnittelu-
periaatteet- osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta**

HEL 2016-012577 T 10 03 02 01

Luutnantintie 12-14, Malminkartanon terveysasemakiinteistö pysyy sosiaali- ja terveystoimialan käytössä. Sille tulee varata laajennus- ja kehittämismahdollisuuksia ympäröivillä tyhjiillä tonteilla.

Lisätiedot

Anne Jaakkola, arkkitehti, puhelin: 310 24504
anne.jaakkola(a)hel.fi

/ Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

Tiina Mäki
hallintojohtaja

16.2.2021

Kaupunginmuseon lausunto Malminkartanon suunnitteluperiaatteista Osallistumis- ja arviontisuunnitelma

HEL 2016-012577 T 10 03 02 01

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Malminkartanon suunnitteluperiaatteista. Kaupunginmuseo on tutustunut oas-aineistoon ja katselmoinut paikalla. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Malminkartanoon laaditaan suunnitteluperiaatteet, joissa käsitellään mm. täydennysrakentamista, palveluita ja työpaikkoja, liikkumista alueella kävellen ja eri kulkumuodoin sekä viher- ja virkistysalueiden verkostoa. Suunnitteluperiaatteet toimivat tulevien asemakaavahankkeiden ja alueen kehittymisen tukena.

Suunnitteluperiaatteet käsittelevät Malminkartanon maankäytön tulevaisuutta noin 15–20 vuoden aikajänteellä. Suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on ohjata alueen kehitystä ja kaavoitusta yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti siten, että Malminkartanon elinvoimaisuus vahvistuu, alueen erityispiirteet huomioiden. Suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on ilmastoviisaan ja sosiaalisesti kestävä uuden asuntotuotannon merkittävä edistäminen alueella, palvelujen ja työpaikkojen tilantarpeen ja oikeanlaisen sijoittumisen turvaaminen, kävelyn, pyöräilyn ja sujuvan joukkoliikenteen edistäminen, rakennetun ympäristön ja kulttuuriympäristön arvojen korostaminen sekä viher- ja virkistysalueiden verkoston saavutettavuuden tukeminen merkittävät luontoarvot huomioiden.

Malminkartanon suunnittelun moderni historia liittyy laajempaan Haaga-Vantaan yleissuunnitelmaan 1970, jossa nykyisen kaupunginosan läpi linjattiin kulkemaan Vantaankosken kaupunkirata, joka määrittä Malminkartanon keskustan paikan.

Malminkartanon alueesta vuonna 1973 pidetyn kaksivaiheisen suunnittelukilpailun ohjelmassa määriteltiin jatkosuunnittelulle asetettavat tavoitteet, joista toiminnallisen suunnittelun päätavoite oli yksipuolisen lähiörakentamisen välttäminen sijoittamalla työpaikkoja asutuksen lomaan ”perinteiseksi” tulkitun kaupungin tapan. Kilpailun tavoitteena oli myös maisemallisten tekijöiden huomioon ottaminen erityisesti alueen keskeisen kukkulan lähiympäristössä ja asuntovaltaisten kortteleiden alueittainen omaleimaisuus.

16.2.2021

Alueen kaavoituksesta vastasi vuodesta 1972 ennenaikaiseen kuolemaansa asti 1981 arkkitehti Heikki Kaitera, joka pyrki määrätietoisesti toimimaan sekä esteettisesti että toiminnallisesti entistä paremman asuinympäristön aikaansaamiseksi. Kaiteran arkkitehtonisena tavoitteena oli perinteiseen kaupunkiympäristöön kuuluvien tilaratkaisujen, kuten kaartuvien kujien ja aukoiden, sekä materiaalien yhtenäisyyden avulla luoda urbaania miljöötä myös esikaupunkialueelle. Malminkartanolle tyypillistä onkin asuinkortteleittain tutkittu värien ja materiaalien yhteensopivuus sekä suunnanmuutosten seurauksena vaihtelevat katunäkymät. Tarkoilla kaavamääräyksillä sekä värien ja materiaalien yhteensopivuudella pyrittiin luomaan pääjalankulkuraitin varrelle yhtenäistä kaupunkikuvaa, mutta sallittiin yksittäisille rakennuksille suunnitteluvapauksia. Tämä puolestaan tulee esille asukkaiden osallistumisessa asemakaava- ja rakennussuunnitteluun sekä koerakentamiskilpailussa, jonka avulla etsittiin uusia vaihtoehtoja kaavamaisille asuntoratkaisuille.

Näiden kunnianhimoisten ja määrätietoisesti toteutuneiden tavoitteiden seurauksena, joita lisäksi edesauttoivat taloudelliset suhdannevaihtelut, syntyi paitsi Helsingin, myös koko Suomen mittakaavassa erityisen poikkeuksellinen kaupunginosa, joka on nostettu Uudenmaan maakuntakaavan kulttuuriympäristöselvityksessä 1980-luvun lähiörakentamisen edustavaksi esimerkiksi.

Helsingin kaupunginmuseon lausunto

Oas-aineistojen selvityksiin kuuluu Kohti sekoitettua kaupunkia - Selvitys Malminkartanon kaupunkisuunnitteluideologioista, Keskustan visio 2035 sekä Kaupallinen selvitys. Kaupunginmuseo keskittyy lausunnossaan nostamaan esille näkökulmia, joita suunnitteluperiaatteen selvityksissä on otettu esille, sekä teemoja joita ei ole huomioitu riittävästi.

Malminkartanon keskustan visiossa 2035 käsitellään hyvin suppeasti Malminkartanon suunnittelun historiallisia lähtökohtia.

Sen sijaan selvitys Malminkartanon kaupunkisuunnitteluideologioista on tarpeellinen lisä, joka valottaa Heikki Kaiteran suunnitteluideologiaa Malminkartanon suhteen. Kulttuuriympäristön ja sen rakentumisen historian kannalta selvitys tosin käsittelee kaupungin toimintojen sekoittamisen ajatusta pelkästään suunnitteluideologian näkökulmasta, ja osin ottaa Kaiteran retoriset (ja provokatiiviset) näkökulmat annettuna. Eräs ongelma, jonka selvitys tuo esille on se, että viimeisimmät seurantatarkastelut Malminkartanon kaavoitusideoiden toteutumisen onnistumisesta on tehty 1980-luvulla, jolloin kaupunginosa oli vasta juuri rakentunut.

16.2.2021

Selvitykselle arvokasta lisätukea antaisi Arkkitehti-lehden numerossa 6/2020 julkaistu artikkeli Teollisuuden paluu, joka täydentää hyvin Malminkartanon suunnitteluihanteita tämän päivän haasteisiin, ja mahdollistaisi tutkimukseen perustuvaa kehittämistä.

Kuten Kohti sekoitettua kaupunkia –selvityksen lopussa todetaan; ”Malminkartanon tämän hetkisen tilanteen arvioiminen vaatii kuitenkin kokonaisvaltaista selvitystä, arviointia ja suunnittelu siitä, miten nykyiseen rakenteeseen suhtaudutaan ja miten sitä uudistetaan. Tämä selvitystyö antaa kuitenkin lähtökohtia tarkastella sitä, miten Malminkartanon suunnittelu liittyy erityisesti funktionalistisen kaupunkisuunnitteluperiaatteen kritiikkiin ja antaa sitä kautta lähtökohtia ymmärtää ja arvioida Malminkartanon suunnitteluteorioiden, tavoitteiden ja toteutuksen arvoa”.

Suhteutettuna tähän kokonaisvaltaisuuteen vastaa selvitys osin kysymyksiin Malminkartanon suunnitelmalliseen arvoon, muttei selvitä alueen merkittävää rakentumisen historiaa ja sitä, miten maisemasuunnittelu toimii olennaisena osana rakentamisen kokonaisuutta

Malminkartanoa osataan yleisellä tasolla arvostaa ja ymmärtää, mutta toistaiseksi selvitysaineistosta puuttuu arvotus kaupunginosan yksittäisten osien merkityksestä. Paras aineisto Malminkartanon rakentumisen tarkasteluun on kymmenen vuotta sitten laadittu korjaustapaohjeisto, joka sisältää kattavimmin aineiston Malminkartanon rakentumisesta ja yksityiskohtaisimman selvityksen alueen rakennuskannasta. Ohjeisto antaa hyvän pohjan kaupunginosan arvojen tunnistamiselle ja arvottamiselle.

Koska suunnitteluperiaatteet toimivat tulevien asemakaavahankkeiden ja alueen kehittymisen tukena, olisi tärkeää selvittää miten alueen täydennysrakentaminen on mahdollista ilman että sekoittuneen kaupungin idea vesittyy tai kaupunkisuunnittelun ja arkkitehtuurin olennaiset piirteet ovat vaarassa hämärtyä.

Malminkartano on kokonaisuudessaan ainutlaatuinen kaupunkisuunnittelun ja koerakentamisen esimerkki, joka kaipaisi eritellympää selvitystä koskien yksittäisien koerakentamiskohteiden, maisemasuunnittelun, jalankulkuraittien sekä poikkeuksellisten arkkitehtuurityypologioiden arvojen tunnistamista.

Lisäksi Malminkartanon suunnitteluideaa kaupunkiteollisuuteen liittyvän toimintojen sekoittumisen suhteen ja tämän onnistumisen arvioimista tulisi puolestaan tarkastella ja kehittää avoimemmin nykykäsitteiden näkökulmasta. Tähän yllä mainittu Teollisuuden paluu -artikkeli antaa hyvän lähtökohdan.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

16.2.2021

Jotta suunnitteluperiaatteiden tavoitteisiin - koskien alueen erityispiirteiden huomioimista - päästäisiin, tulisi kaupunginmuseon mukaan suunnitteluperiaatteiden aineistoa täydentää tämän kaltaisilla selvityksillä.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asian siirto

16.03.2022

MV/6/05.02.00/2021 1 (1)

Helsingin kaupunki
PL 58214
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Viite HEL 2016-012577

Asia **HELSINKI, Malminkartanon suunnitteluperiaatteet**

Museoviraston ja alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo vastaa lausunnon antamisesta.

Intendentti

Elisa El Harouny

Jakelu Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo
Johanna Björkman, Helsingin kaupunginmuseo

Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kannanotto
30.03.2022

96/00.02.022.0220/2021

HEL 2016-012577 T 10 03 03
Hankenumero 4001_3

Malminkartanon suunnitteluperiaatteet, HSY:n kannanotto

Malminkartano sijaitsee Helsingin luoteisrajalla Kehäradan varressa Vihdintien ja Hämeenlinnanväylän välissä. Alueen naapureina ovat etelässä Kannelmäki ja pohjoisessa Honkasuo sekä Vantaan Myyrmäki. Lännessä alue rajautuu Konalan teollisuusrakentamisen vyöhykkeeseen Vihdintien varrella ja idässä Hakuninmaan pientaloalueeseen. Malminkartano kuuluu Kaarelan kaupunginosaan, jonka muodostavat Malminkartanon lisäksi Hakuninmaa, Kannelmäki, Kuninkaantammi, Honkasuo ja Maununneva.

Malminkartanon alueella asuu noin 9000 asukasta. Malminkartanon asukasmäärän on arvioitu kasvavan merkittävästi tulevaisuudessa alueen täydennysrakentamisen myötä. Malminkartanossa arvioidaan olevan vuonna 2035 noin 13 000 asukasta. Laajemmassa aluerakenteessa Malminkartano voidaan nähdä paikalliskeskuksena, jolla on omia palveluita, mutta joka tukeutuu toiminnallisesti myös viereisiin kaupunginosiin, erityisesti Kannelmäkeen ja Myyrmäkeen.

Suunnitteluperiaatteiden tarkastelualueen pinta-ala on 2,24 km². Alue on rajattu käsittämään koko Malminkartanon osa-alue ml. Malminkartanon etelä- ja pohjoisosat kehäradan molemmin puolin sekä Mätäjoen laakson ja Malminkartanonhuipun alueet.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Alueella sijaitsee tärkeitä päävesijohtoja, jätevesitunneli sekä muita käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja, jotka tulee ottaa huomioon alueen maankäytön suunnittelussa. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille sekä selvittää mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve. Yleiset vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti pyrkiä sijoittamaan yleiselle alueelle. HSY:n oikeus sijoittaa, ylläpitää ja huoltaa vesijohto- ja viemäriverkkoa tulee huomioida alueen suunnittelussa sekä toteuttamista koskevissa sopimuksissa.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Juha Palviainen, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Jukka Saarijärvi
yksikönpäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster
PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

31.03.2022

18/10.02.03/2021
[Malminkartanon
suunnitteluperiaatteet]**Helsingin kaupunki**

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite

Lausuntopyyntöne 14.3.2022

HEL 2016-012577

Lausunto Malminkartanon suunnitteluperiaatteista (HEL 2016-012588, hankenro 4001_3)

Malminkartanon suunnitteluperiaatteissa tavoitellaan Helsingin uuden kaupunkistrategian mukaisesti alueen mittavaa täydennysrakentamista tasapainossa lähiluonnon kanssa ja alueen alkuperäinen luonne säilyttäen. Alue on tarkoitus säilyttää mittakaavaltaan tehokkaana pikkukaupunkina, jossa korkein rakentaminen sijoittuu alueen keskiosaan. Liikkumisen osalta suunnittelun periaatteeksi on otettu lähtökohdaksi nykyinen kaupunkirakenne, joka perustuu kävelyn ja pyöräilyn sujuviin sekä turvallisiin yhteyksiin ajoneuvoliikenteen pysyessä ulkosyöttöisenä.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

HSL pitää laadittuja suunnitteluperiaatteita kannatettavina ja samalla kestäviä liikkumismuotoja hyödyttävinä. Suunnitelmassa on huomioitu hyvin kävelyn ja pyöräilyn tarpeet sekä alueen sisäiset yhteydet ja yhteydet lähiluontoon. Joukkoliikenteen osalta HSL uudistaa toiveensa joukkoliikennekadun rakentamisesta Kannelmäen ja Malminkartanon välille, sillä yhteys parantaisi huomattavasti alueen asukkaiden yhteyksiä Kannelmäen palveluihin sekä erityisesti kauppakeskus Kaareen. Rakentuessaan yhteys mahdollistaisi esimerkiksi Kannelmäkeen päättyvän linjan 56 jatkamista kohtuullisin liikennöintikustannuksin Malminkartanon asemalle, mikäli aseman läheisyyteen pystyttäisiin kaavoittamaan bussin päätepysäkkialue.

Malminkartanon keskustan visiossa esitetyt joukkoliikenteen vaihtopysäkit Malminkartanontien varteen ovat erittäin kannatettavat. Vaihtoyhteys junan ja linjan 30 välillä paranisi oleellisesti uusien pysäkkien myötä.

Tasonvaihtoratkaisuihin vaihtopysäkkien ja juna-aseman välillä on hyvä kiinnittää erityistä huomiota, jotta myös sujuvat esteettömät vaihdot ovat mahdollisia kaikkina vuorokauden aikoina. HSL on mielellään mukana vaihtopysäkkien tarkemmassa suunnittelussa. Mahdollisuuksien mukaan myös kaupunkipyörille voisi varata tilaa vaihtopysäkkien ja juna-aseman läheisyydestä.

31.03.2022

18/10.02.03/2021
[Malminkartanon
suunnitteluperiaatteet]

Pitkällä aikavälillä Malminkartanon tiivistäminen ja täydennysrakentaminen raideliikenteen varaan on kannatettavaa, sillä alueen tukeutumista raideliikenteeseen tukee myös Vihdintien vartta pitkin Vantaalle kulkeva pikaraitiotie.

Lisätietoja lausunnosta antaa joukkoliikennesuunnittelija Petteri Kantokari ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on liikennesuunnittelija Teija Visa, etunimi.sukunimi@hsl.fi.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
Toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 31.3.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

1.4.2022

Kaupunginmuseon lausunto Malminkartanon suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta

HEL 2016-012577 T 10 03 02 01

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Malminkartanon suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

OAS-lausunnossaan museo totesi, että Malminkartano on kokonaisuudessaan ainutlaatuinen kaupunkisuunnittelun ja koerakentamisen esimerkki, joka kaipaisi eritellympää selvitystä koskien yksittäisien koerakentamiskohteiden, maisemasuunnittelun, jalankulkuraittien sekä poikkeuksellisten arkkitehtuurityypologioiden arvojen tunnistamista.

Koska suunnitteluperiaatteet toimivat tulevien asemakaavahankkeiden ja alueen kehittymisen tukena, olisi kaupunginmuseon mukaan tärkeää selvittää, miten alueen täydennysrakentaminen on mahdollista ilman että sekoittuneen kaupungin idea vesittyy tai kaupunkisuunnittelun ja arkkitehtuurin olennaiset piirteet ovat vaarassa hämärtyä.

Lausunnossaan museo esitti, että Malminkartanon suunnitteluideaa kaupunkiteollisuuteen liittyvän toimintojen sekoittumisen suhteen ja tämän onnistumisen arvioimista tulisi tarkastella ja kehittää avoimemmin nykykäsitteiden näkökulmasta. Jotta suunnitteluperiaatteiden tavoitteisiin - koskien alueen erityispiirteiden huomioimista - päästäisiin, tulisi kaupunginmuseon mukaan suunnitteluperiaatteiden aineistoa täydentää tämän kaltaisilla selvityksillä.

Annetussa vastineessa todetaan, että kaupunginmuseon esille nostamat huomiot Malminkartanon kulttuuriympäristön arvoista ovat keskeisiä koko alueen suunnittelun näkökulmasta. Suunnitteluperiaatteet ohjaavat säilyttämään alueen nykyiset toiminnalliset ja kaupunkirakenteelliset ominaispiirteet. Uusi rakentaminen on tavoitteena mahdollistaa alueella Helsingin yleiskaava 2016:n mukaisesti niin, että se muodostaa uuden rakennetun kerrostuman vaarantamatta aluekokonaisuuden tunnistettuja kulttuuriympäristön ja rakennuskannan arvoja.

Malminkartanolle ominainen, nykyisten kävelyraittien halkoma kaupunkirakenne on otettu alueen kehittämisen lähtökohdaksi. Korttelirakenteessa on ohjeistettu suosimaan rakennusten selkeää rajautumista keskeisiin aukioihin, kävelyraitteihin ja katuihin, millä tuetaan alueen

1.4.2022

suunnittelun alkuperäistä kulkuverkoston ja julkisten kaupunkitilojen tilallisen rajautumisen ideaa. Keskeisten kävelyraittien osalta on ohjeistettu, että niiden kaupunkikuvalliseen ilmeeseen, katutilan mittakavaan ja toteutuksen laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Periaatteisiin on kirjattu, että täydennysrakentamisessa korttelitehokkuudet ja kerrosluvut tulee sovittaa kulttuurihistorialliseen kaupunkikuvaan ja maasto-olosuhteisiin. Täydennysrakentamisessa tulee myös huomioida asuinkortteleittain julkisivujen värien ja materiaalien yhteensopivuus.

Malminkartanon keskeinen ominaispiirre on asumisen ja työpaikkojen sekoittaminen, minkä säilyttäminen on myös suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana. Ohjeistuksessa täsmennetään joiltain osin olemassa olevien toimitilojen käytön joustavuutta, mutta muuten periaatteisiin kirjattuna linjana on, että olemassa olevia toimitiloja ei pääsääntöisesti osoiteta muuhun käyttötarkoitukseen. Maankäyttö- ja kaupunkirakennekartalle on merkitty nykytilanteeseen nojautuen toimitilojen sekä kaupallisten ja julkisten palvelujen keskittymiä varmistamaan sekoittuneen kaupunkirakenteen säilyminen.

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -kartan vyöhykkeet sekä kävelyraitti-merkinnät ottavat kantaa myös alueen toiminnalliseen sekoittuneisuuteen. Ohjeistuksella on haluttu varmistaa, että aukoiden, kävelyraittien ja kokoojakatujen varsilla rakennusten katutasossa on pääosin liiketilaa tai monipuolista muuntojoustavaa tilaa, jota voidaan käyttää toimitilana, etätyötilana tai asukkaiden yhteistilana. Malminkartanontietä kehitetään tulevaisuudessa alueen alkuperäistä asumisen ja toimitilojen sekoittamisen periaatetta jatkaen vehreänä kauppakatuna, jonka varrella on monipuolista kivijalkaliiketilaa ja asumista.

Malminkartanon rakennetussa ympäristössä on tunnistettavissa arkkitehtonisesti tärkeitä suojelemattomia rakennuksia ja korttelikokonaisuuksia. Olemassa olevan rakennuskannan arkkitehtonisesti merkittäviä kohteita on kartoitettu aiemmin ansiokkaasti Malminkartanoon laadituissa rakennusten ja lähiympäristön korjaustapaohjeissa.

Laadittujen selvitysten pohjalta on käyty läpi ja arvioitu Malminkartanon kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennuskantaa kaupungin sisäisenä asiantuntijatyönä suunnitteluperiaatteiden laatimisen osana. Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -kartalle on merkitty keskeiset alueen historiallisen kerrostuneisuuden näkökulmasta erityisen tärkeät rakennukset tai rakennusryhmät. Merkinnässä on linjattu, että asemakaavassa suojelemattomien rakennusten suojelemisen edellytykset tulee tutkia asemakaavoituksen yhteydessä.

1.4.2022

Suunnitteluperiaatteet ovat maankäyttö- ja rakennuslain ulkopuolinen suunnitteluväline, jolla ei voida suunnitelman tarkkuustason puitteissa määrätä tarkasti yksittäisten rakennusten suojelusta tai täydennysrakentamisen yksityiskohtaisemmista ratkaisuista. Linjauksia voidaan tästä huolimatta antaa yleispiirteisemmällä tasolla kaupungin suunnittelua sitovina tavoitteina, joilla voidaan varmistaa kaupunginmuseon perustellusti esille nostamien, koko alueen kannalta merkittävien kulttuurihistoriallisten arvojen huomioiminen asemakaavoitusvaiheessa.

Kaupunginmuseon lausunto

Kaupunginmuseon näkökulmasta museon OAS-lausunnon esittämiin näkökulmiin on vastattu pääosin onnistuneesti.

Keskeinen esiin nouseva ristiriita suunnitteluperiaatteissa on se, että uuden rakentamisen tavoitteena on muodostaa uusi rakennettu kerrostuma vaarantamatta aluekokonaisuuden tunnistettuja kulttuuriympäristön ja rakennuskannan arvoja.

Suunnitteluperiaatekartalla tämä arvojen tunnistaminen ei ilmene, vaan uuden rakentamisen tavoitteiden ja olemassa olevan ympäristön arvojen välinen ristiriita hahmottuu hämmästeltyä vähäisinä ”tärkeä rakennus tai rakennusryhmä” -merkintöinä.

Otaen huomioon, että Malminkartano on aikakautensa esikaupunkirakentamisen edustavimpia esimerkkejä, joka on tunnistettu maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi, ja on lisäksi yleiskaavan kulttuuriympäristöluokituksessa I luokan alue, niin nyt näitä tunnistettuja kulttuuriympäristön ja rakennuskannan yksittäisiä kohteita ja erityisiä arvoja ei ole otettu huomioon.

Tähän suhteutettuna se, että on esitetty alueen historiallisen kerrostuneisuuden näkökulmasta ainoastaan neljä tärkeää rakennusta tai rakennusryhmää, joista ainoastaan kaksi edustaa alkuperäisen kaavoitusajankohdan kohteita, on riittämätöntä alueen historiallisen kerrostuneisuuden turvaamiseksi.

Lisäksi näistä kahdesta alkuperäiskohteesta toinen, eli ns. Ernskinen kortteli, on sisällytetty keskusvyöhyke 1 rajauksen sisään. Vyöhykealueen tavoitteet vesittävät tämän maamerkkikorttelin arkkitehtuurin lähtökohdat, jossa on sekoitettu monen tyyppisiä rakennus- ja asuntotyyppisiä tavoitteena häivyttää eroja pien- ja kerrostaloasumisen välillä, ja jossa rakennusmassojen suuntaamisella, koolla ja sijoittelulla on muodostettu tiivis ja tilallisesti rikas pienkaupunkimainen ympäristö, jossa jokaisella asunnolla on omat puolijulkiset ja yksityiset tilansa.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

1.4.2022

Myös ainoan jäljelle jääneen alkuperäiskohteen kohdalla on epäselvää, viittaako merkki koerakentamiskortteliin kokonaisuudessa, vaan ai-noastaan Pietilöiden suunnittelemaan osaan.

Koska alueelta ei ole laadittu päivitettyä inventointia, niin tulisi perustel-la miksi ei ole noudatettu toistaiseksi ainoan yksityiskohtaisen raken-nuskohtaisen selvityksen eli rakennustapaohjeen arviointeja.

Jotta arvokkaaksi tunnistetun kaupunginosan historiallinen kerrostunei-suus varmistetaan yksittäisten kohteiden tasolla, tulee ”tärkeä rakennus ja rakennusryhmä” -merkintä lisätä; Koerakentamiskorttelille kokonai-suudessaan, Puustellinpolku 16 ja Pakarituvanpuisto Asunto-osakeyhtiöille, Pehtoorintie 4 rivitaloalueelle, sekä Toiskantien puuver-hoilluille pienkerrostaloille.

Lisäksi ns. Ernskinen kortteli tulee rajata Keskusvyöhyke 1 rajauksen ulkopuolelle.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö

11.4.2022

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto Malminkartanon suunnittelu- periaatteista

HEL 2016-012577 T 10 03 02 01

Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt sosiaali- ja terveystoimen toimialan kannanottoa Malminkartanon alueen suunnitteluperiaatteista.

Malminkartano-Kannelmäki on yksi kolmesta alueesta, joita kehitetään kaupunki uudistushankkeessa. Malminkartanon suunnitteluperiaatteet on tarkoitettu tukemaan tulevia asemakaavahankkeita ja alueen kehittämistä. Suunnitteluperiaatteissa käsitellään muun muassa alueen täydennysrakentamista, palveluita ja työpaikkoja, liikkumista sekä viheraluetta.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoa kehitetään asiakastarpeiden pohjalta. Malminkartanon palveluja kehitetään pääasiallisena osana läntisen suurpiirin palveluja. Haagaan toteutettava terveys- ja hyvinvointikeskus sekä perhekeskus palvelevat tulevaisuudessa koko suurpiiriä lukuun ottamatta Reijolan aluetta.

Malminkartanon terveysaseman peruskorjaukseen ja mahdolliseen laajennukseen on varattu investointirahaa vuosikymmenen loppupuolelle. Malminkartanoon tarvitaan lisäksi lähipalvelupiste. Senioripalveluja varten kaavoitetaan uusia tontteja Kannelmäkeen ja Pohjois-Haagaan.

Täydennysrakentamisen asukasmäärätavoitteen tarkentuessa suunnittelualueella sosiaali- ja terveystoimen palveluverkon kattavuus tarkistetaan.

Lisätiedot

Eija Riikonen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 28428
eija.riikonen(a)hel.fi

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja